

A 2016-OS NETFIT FELMÉRÉS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFÜGGÉSVIZSGÁLATA A MAGYAR IFJÚSÁG KUTATÁS EREDMÉNYEIVEL, KÉT RÉGIÓ KIEMELÉSÉVEL

ANALYSIS FROM 2016 WITH THE RESULTS OF NETFIT SURVEY AND MAGYAR IFJÚSÁG KUTATÁS 2016 EMPHASIZING TWO REGIONS

Nagy Zsuzsa ⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰¹⁻⁸²⁴⁰⁻²³⁷⁷ *1

¹Humán Tudományok Doktori Iskola, Debreceni Egyetem, Magyarország
<https://doi.org/10.47833/2023.1.ART.001>

Kulcsszavak:

NETFIT
Teljesítménypróba
Szocio-ökonómiai
háttérváltozók
Magyar Ifjúság Kutatás 2016
Testnevelés

Keywords:

NETFIT
Performance test
PE
Social economic background
variables,
Magyar Ifjúság Kutatás 2016

Cikktörténet:

Beérkezett 2023. február 1.
Átdolgozva 2023. március 1.
Elfogadva 2023. március 10.

Összefoglalás

Magyarországon a mindennapos testnevelés bevezetését követően az 2013/14-es tanévtől vezették be a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (NETFIT). Célja, hogy a mindennapos testnevelés hatásait kimutassa a tanulók fittségi és testalkati paramétereiben. Kutatásunkban a NETFIT és a Magyar Ifjúság Kutatás 2016 adatbázisból leszűrtük a 15-18 éves korosztályt, az észak-alföldi és közép-magyarországi régióra bontva. Megvizsgáltuk a tápláltsági profilt ezen belül a BMI indexet és a testzsírszázalék alakulását, az aerob fittségi profilt, a lányoknál az ütemezett felülés tesztet, fiúk esetében az ütemezett fekvőtámaszt elemeztük. A Magyar Ifjúság Kutatás 2016 adatbázisából fókuszáltunk a sportolási-és táplálkozási szokásokra, a szocio-ökonómiai háttérváltozókra és ennek befolyásolását vizsgáltuk az egészségmagatartás kialakítására. Eredményként említhető, hogy a mai fiatalság nem látja tisztán az egészségi állapotát és az edzettségi szintjét, azonban ennek javítása érdekében nem mutat hajlandóságot. Kutatásunkban két régiót helyeztünk fókuszba, Közép-Magyarország és az Északi -Alföld régióját. A második régió választásnál szerepet játszott, hogy Jász-Nagykun Szolnok megyében kétszer akkora az elhízott fiatalok aránya, mint Budapesten. A közép-magyarországi régióban a fiatalok az infrastrukturális lehetőségek közül nem a sportolást támogató létesítményeket látogatják szabad óráikban, hanem a zenei eseményeket (komoly és könnyűzenei koncertek). Megfigyelhető, hogy a magas iskolai végzettséggel rendelkező szülők gyermekei választják az iskolai testnevelésen kívüli mozgásos tevékenységet.

* Kapcsolattartó szerző. Nagy Zsuzsa
E-mail cím: nagizsuzsa@gmail.com

Abstract

The Hungarian National Unified Student Fitness Test (hereinafter referred to as „NETFIT”) was introduced in the academic year 2013-2014 after having introduced the daily PE lessons. It’s aim is to show the effect of the daily PE lessons on the students’ physique and fitness level. In our research we have dealt with 15-18 year-old students using the NETFIT and the database of Magyar Ifjúság Kutatás from 2016. We have concentrated on the northern lowland and the middle regions of the country. We have examined the nutritional profile, more exactly the body mass index (BMI) and the change in the body fat percentage, the aerob fitness profile, and we have inspected the scheduled boarding in the case of female students and the scheduled push-ups in the case of male students. From the database of Magyar Ifjúság Kutatás we have focused on doing sports, eating habits, the social economic background variables, and we have examined their effect on health behaviour. We found that teenagers nowadays are aware of neither their state of health nor their fitness level, and they are not willing to improve this.

In our research we have put into focus the middle part of Hungary and the northern lowland. When choosing the second region, it was an important factor that in Jász-Nagykun Szolnok county the number of the obese teenagers is the double of the ones in Budapest. The youth in the middle part of the country prefer going to concerts to visiting sports facilities in their spare time. It is noticeable that the children of the highly educated people choose sport as an extra-curricular activity.

1. Bevezetés

A rendszerváltást követően paradigmaváltás következett be Magyarországon, ami új értékpreferenciákat követelt meg a testedzés területén, mely így érintette a testnevelés tantárgyat is, de és az egész társadalmat is [16]. Ezek a változások meg követelték a közoktatás tartalmi módosítását is (1995–NAT1, 2003-NAT2, 2007-NAT3, 2012-NAT4). A Nemzeti alaptantervet a Kormány 110/2012. (VI. 4.) (I2, 2012). Korm. rendelete alapján 2012. június 4-én fogadta el, a 27.§-a pedig kötelezővé tette a nappali rendszerű oktatási intézményekben a heti öt, vagyis a mindennapos testnevelés megtartását, a 2012/2013-as tanévtől kezdődően felmenő rendszerben az 1., az 5., és a 9.évfolyamon. Nevelési célként fogalmazták meg a testi-lelki egészségre nevelést. Ez az oktatáspolitikai intézkedés, hozzájárult a tanulók motorikus képességeinek fejlesztéséhez, a rendszeresség kialakításához, mozgásigény kielégítéséhez és a testi-lelki szociális fejlődéshez. Erre a változtatásra azért is volt szükség, mert korunk civilizációs problémái közül a mozgásszegény, ülő-életmód megjelent nem csak a felnőttek, de sajnos a gyerekek körében, mely romló egészségi állapotot eredményezett.

Ehhez kapcsolódott be a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT), kötelezően 2013/2014-es tanévtől került be, aminek legfőbb célja, hogy a mindennapos testnevelés szükségességét és hatását bizonyítsa a tanulók fittségi és testalkati paramétereiben. Azonban ezeket az adatokat befolyásolja számos külső és belső ágens, ilyen például a genetikai adottságok vagy a családi háttér vagy akár az infrastrukturális háttér is [10] [11] [31] [35], [36]. Így az eredmények pontos értelmezése ezen tényezők kontextusában kell, hogy történjen. A NETFIT bevezetése óta több tanulmány kutatta a mindennapos testnevelést különféle kontextusai

Tanulmányunkban két régiót választottunk ki, amit elemeztünk a NETFIT és a Magyar Ifjúság Kutatás 2016 eredményei alapján. A Magyar Ifjúság Kutatás 2016 bevonására azért volt szükség mert a NETFIT nem képes a háttérváltozók mérésére, így annak befolyását sem tudja interpretálni. Mivel a két mérés nem kapcsolható össze a mintában szereplők tekintetében ezért a fókuszban a NETFIT mérés állt az eredmények magyarázataként használtuk az alapsokaság tulajdonságai alapján kor és nem összehasonlításban, vagyis ez azt jelenti, hogy a Magyar Ifjúság Kutatásban részt vevő 15-18 éves fiatalok biztos, hogy részt vettek a NETFIT mérésben (kivéve, ha felmentettek vagy gyógytestnevelésre járnak) azonban a NETFIT-ben résztvevő hasonló korosztályból nem mindenki vett részt az Ifjúság Kutatásban.

A Magyar Ifjúság Kutatás 2016-ban nyolcezer magyarországi fiatal válaszaiból készült reprezentatív felmérés. A megkérdezettek 15-29 év közötti fiatalok. A kutatási dimenziók kiterjedtek a családalapítási tervekre, oktatási helyzetre, munkaerő-piaci kilátásokra, így a munkavállalási potenciál elemzésére, jövőtervekre, a szabadidős elfoglaltságra, a kultúrafogyasztásra, az ifjúság sportolási szokásain túl a kockázati tényezők vizsgálatára.

2. Anyag és módszer

A NETFIT eredményekből a 2015/2016. tanévi mérési eredmények közül megvizsgáltuk az az észak-alföldi és közép-magyarországi régiós adatokat ezek tükrében kerestük a fókuszált kérdések segítségével a lehetséges befolyásoló tényezőket a Magyar Ifjúság Kutatás 2016 felmérésében.

Az észak-alföldi régióban a kutatásban részt vevők száma a NETFIT mérésben a 15-18 éves korosztályban $n=57926$ fő (fiú: 29766fő, lány:28160 fő) a Magyar Ifjúság Kutatás 2016-ban 320 fő fiú=160fő, lány=160fő)

Közép -magyarországi régióban a NETFIT mérésben $n= 91000$ fő (fiú: 46781fő, lány: 44219fő)

Magyar Ifjúság Kutatás 2016 közép-magyarországi régióban lévők száma n=503fő (fiúk:259fő, lányok:244fő).

2.1. Észak-alföldi régió

A sport és gazdaság kapcsolata erősíti a sport társadalmi szerepének erősödését. A sportnak a társadalomra gyakorolt hatásai közül termelékenységén kívül kiemelik a közegészségügyre, a viselkedésre és az „új” generáció kohéziós erejére irányuló pozitív befolyását. Az Észak-Alföld régiót Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közigazgatási területe alkotja. Ennek a régiónak a gazdasági helyzete elmaradt hazai és nemzetközi viszonylatban is. Hazai kutatások beszámolnak a régiót érintő lakosság kedvezőtlenebb egészségi állapotáról [8]. A NETFIT jelentésben Jász-Nagykun Szolnok megyét emelik ki, ahol kétszer akkora az elhízottak aránya, mint Közép-Magyarország regionális központjában.

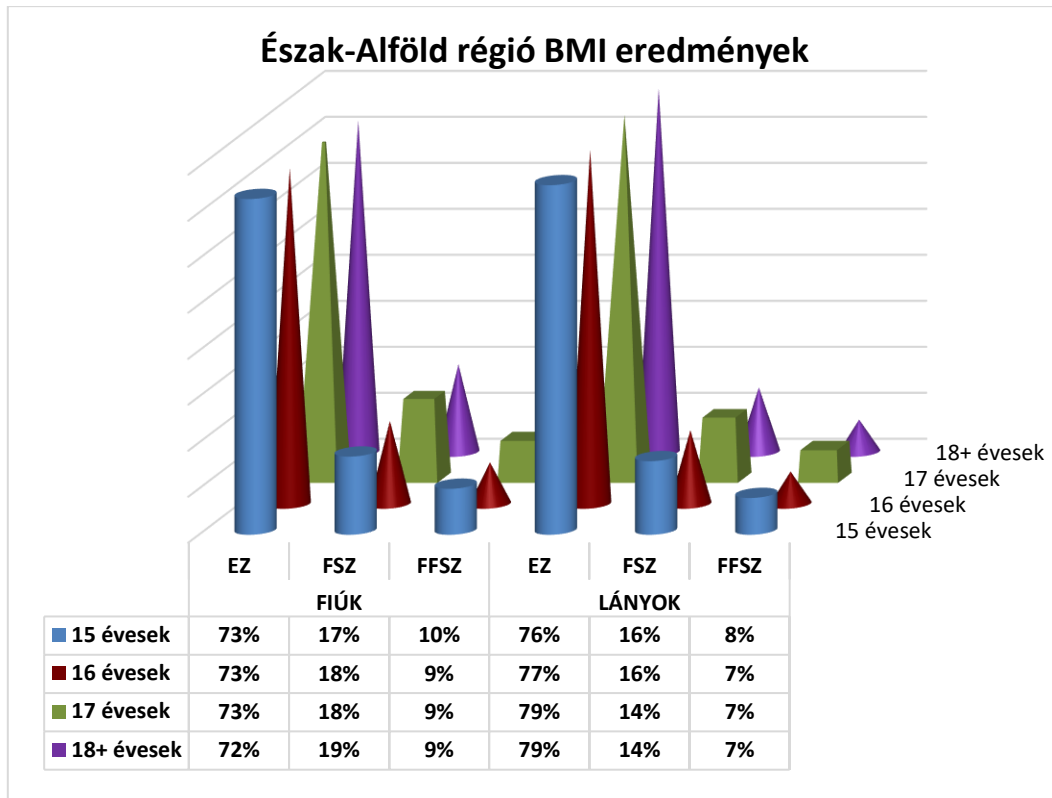
2.2. Közép-magyarországi régió

Közép-magyarországi régió messze a többi régió felett teljesít az 1 főre jutó GDP növekedésben, a leszakadóban lévő területek (Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld) nem tudtak nagyobb mértékű növekedést produkálni az elmúlt években. Az Észak-alföldi régió 2008-ig a legelmaradottabb régió volt, 2009-ben sikerült egy hellyel feltornáznia magát, 2015-ben ismét az utolsó (VII.) helyen állt a régiók közötti rangsorban, ezért a gazdaság fejlesztésére leginkább itt van szükség. 2016 -ban Közép-Magyarországon a foglalkoztatás bővülése jelentősen megemelkedett, ez feltételt képez a jobb körülmények kialakulásához, a lakosság egészségtudatosabb élet irányába mozdulásához, anyagi megalapozottságához.

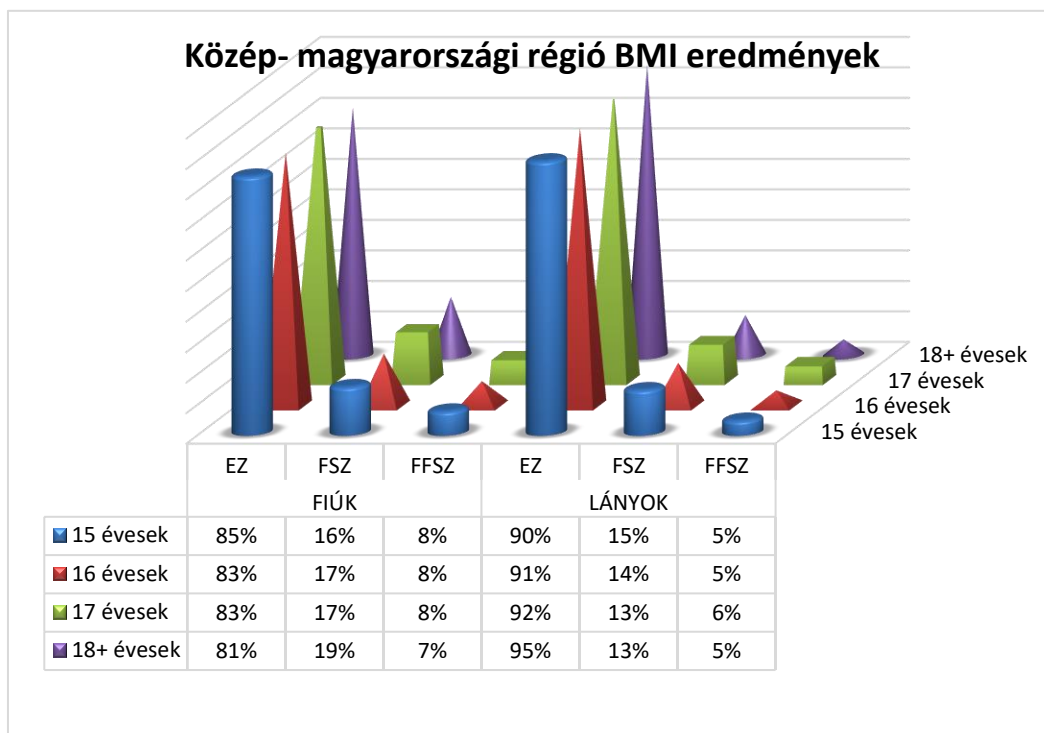
A 2014/15 tanévtől kezdve, kötelezően mért NETFIT eredmények, minden évben a közép-magyarországi régiót mutatják az egészséges zónába kerülés győzteseként. Valószínűsíthető, hogy a kedvezőbb gazdasági és infrastrukturális lehetőség ennek az oka.

3. Vizsgálat

Az észak-alföldi régióban megvizsgáltuk a tápláltsági profil (BMI) alakulását (1.ábra, 2.ábra) a kijelölt korosztályra (15-18 évesek) és összehasonlítottuk a közép- magyarországi régióval.

1. ábra Észak-Alföld régió BMI alakulása nemenkénti-és korosztályos bontásban
https://www.netfit.eu/public/riport_ter_iskola.php alapján saját szerkesztés)

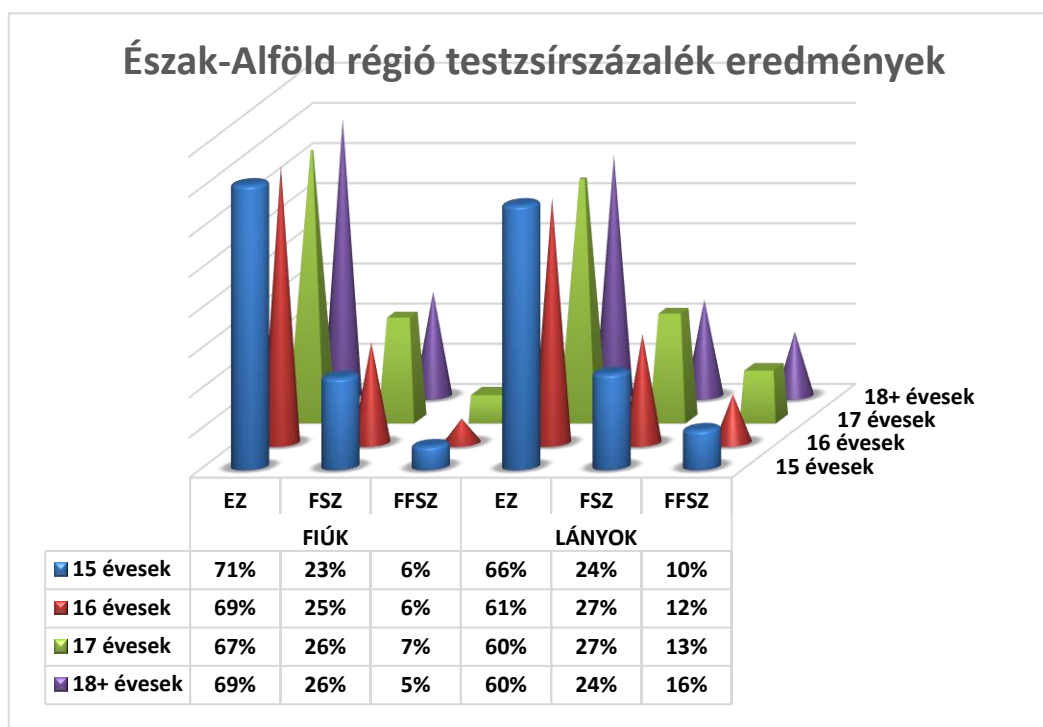

2. ábra A közép-magyarországi régió BMI alakulása nemenkénti-és korosztályos bontásban
https://www.netfit.eu/public/riport_ter_iskola.php alapján saját szerkesztés)

A két régió összehasonlításakor 10%-os elmaradás van a fiúk összes korosztályban az „egészségzónában”. A lányok esetében 14-16%-os elmaradás figyelhető meg a négy korosztálynál. A „fokozott fejlesztés szükséges (FFSZ)” és a „fejlesztés szükséges (FSZ)” zónák bírnak releváns értékkel a tanulmányunk szempontjából. Az észak-alföldi régióban a lányok és a fiúk is nagyobb arányban vannak jelen ebben a két zónában.

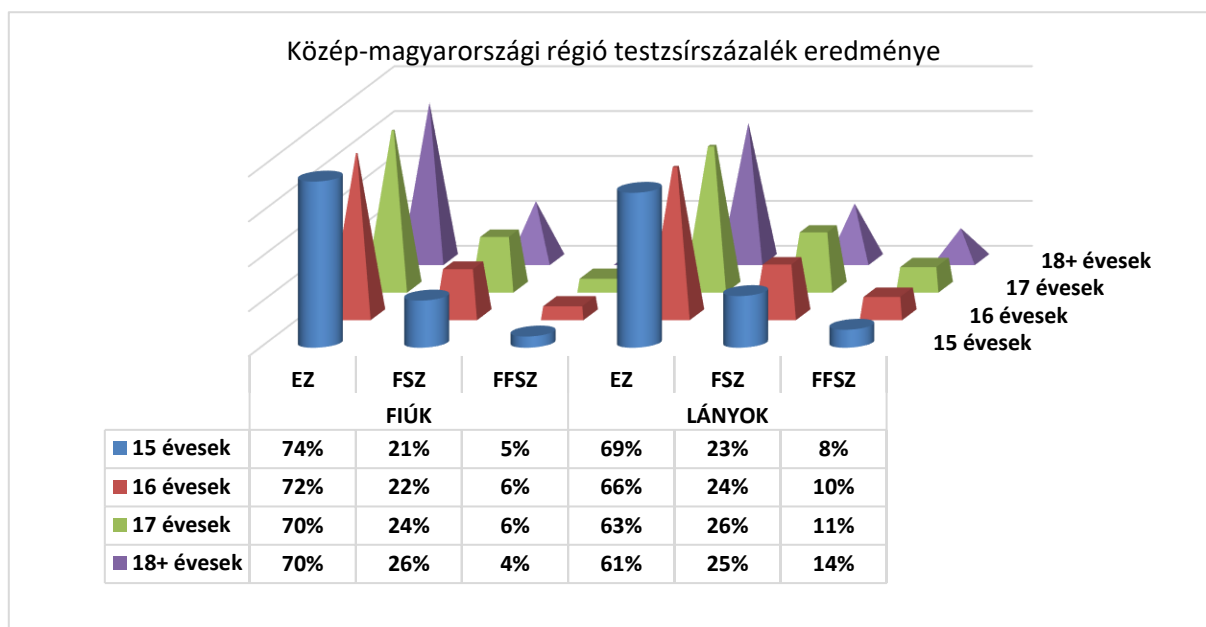
Az észak -alföldi régió országos átlaggal történő összehasonlításában a régió 1%-kal van lemaradva fiúk és lányok esetében is az egészségzónában lévők arányában az országos átlaghoz képest. A fejlesztés szükséges zónában a fiúknál a 16-17 évesek kerültek 1%-kal nagyobb arányban, amíg a fokozott fejlesztés szükséges zónába csupán a 15 éves korosztály 1%-kal több arányban van jelen. A lányoknál is 1%-os eltérést láthatunk mindkét zónában. A BMI eredmény igen fontos determinánsa a fizikai fittségnek, amit korábbi kutatásunkban [3] megerősítettünk, hiszen a magasabb BMI-vel rendelkező tanulók eredményei szignifikánsan rosszabbak voltak az állóképességet és relatív erőt mérő próbákban.

Azonban a BMI egy standard számokból kapott érték, számítása a testtömeg és a testmagasság négyzetének hányadosa, amelyben a tömeg kilogrammban, a magasság méterben értendő ($BMI = \text{kg}/\text{m}^2$). A tápláltsági profilhoz tartozó testzsír százalék teszt eredményével közelebb kerültünk a tényleges eredményekhez (3. ábra).

3. ábra Észak-Alföld régió testzsír százalék alakulása nemenkénti-és korosztályos bontásban
https://www.netfit.eu/public/riport_ter_iskola.php alapján saját szerkesztés)

A fiúk esetében a legrosszabb eredményt a 17 éves korosztály mutatja az egészséges zónába kerülések számában, a lányoknál a 17 és 18 évesek aránya a legkevesebb ugyanabban a zónában. A fejlesztésre és fokozott fejlesztésre szoruló aránya fiúknál 29%-32% közé esik, lányoknál ugyanez 34%-40%-os arányban kerültek, ez több mint 10%-kal magasabb arány, mint a BMI tesztnél (4. ábra).

4. ábra Közép-magyarországi régió testzsír százalék eredménye nemenkénti és korosztályos bontásban https://www.netfit.eu/public/riport_ter_iskola.php alapján saját szerkesztés)

Míg az országos mérésnél a BMI index és a testzsír százalék közötti különbség 5-15%-os különbségeket mutatott, addig itt 4% volt a legnagyobb különbség az egészséges zónákban lévőknek az összes korosztályt tekintve. A mindennapos testnevelésben részt vevő tanulók kedvezőtlen tápláltsági állapota (a BMI és testzsír%) kapcsán felvetődhet a mindennapos testnevelés hatékonyságának a mérése is, hogy az óra keretében biztosított teljesítmény mennyire fejleszti a tanulók kardiorespiratórikus állóképességét. A terhelés intenzitásának tesztelésével lehetne a netfit rendszert kiegészíteni, melynek egyik lehetséges módszere a pulzusz mérés lehetne [38]. A tápláltsági állapotot az életmód elemek is befolyásolják, így a fizikai aktivitás mérésével kiegészítve még pontosabb képet kaphatnánk a tanulók közti különbségek okairól és aktivitással kapcsolatos életmódelemeikről [15],[34].

A Magyar Ifjúság Kutatás (2016) adatbázisából leszűrtük a 15-18 éves korosztályt regionálisan (Észak-Alföld, n=330fő). Megvizsgáltuk a táplálkozásra vonatkozó kérdések közül a kávé, cukrozott üdítő, energiaital és táplálékkiegészítő fogyasztására vonatkozó válaszokat, szignifikáns különbség (sig:0,009) azonban csak a fiúk táplálékkiegészítő fogyasztásánál kaptunk. A 18 éves fiúk havonta egyszer fogyasztanak leginkább (71,4%).

A 17 évesek havonta többször 42,9%, a 16 évesek 75%-a soha nem használja, a 15 évesek egyöntetűen a „soha” választ jelölték meg (100%). A közép-magyarországi bontásban a táplálékkiegészítőre nem, az energiaital fogyasztása és a nemek között találtunk szignifikáns kapcsolatot (sig:0,017). A fiúk esetében 19% fogyasztja naponta, hetente többször a 29,3% , lányok esetében naponta csupán 2,6% hetente többször 22,4%. Az eredmények alátámasztják az egyetemi hallgatók körében végzett kutatást, ahol ugyan úgy megfigyelhető a férfiak fogyasztási dominanciája [23].

A sportolási szokásokra fókuszáló kérdések vizsgálatokor megállapítottuk, hogy a megkérdezettek többsége minden korosztályban az inaktivitást preferálta a 18 éves korosztály 67,9%-a, a 17 éves korosztály 68,6%-a, a 16 éves korosztály 72,7%, a 15 évesek 73,2%-a nem sportol iskolán kívül. A szabadidős elfoglaltságok közül a fiúknál telefon nyomkodás (sig:0,027), a csetelés (sig:0,043) opciókban találtunk szignifikáns különbségeket. A lányok esetében az olvasás (sig:0,028), tv nézés (sig:0,045). A válaszokból kitűnik, hogy inkább választják az olcsóbb és mára már mindenki számára elérhető eszközök, illetve platformok használatát szabadidejükben. Az inaktív szabadidős tevékenységek, melyek nem járnak fizikai aktivitással és leginkább ülve történnek, mint a tv-nézés, telefonhasználat stb. megjelenése és markáns dominanciáját több hazai kutatás megerősítette tendenciaként a különböző célcsoportok felmérése kapcsán [31], [24], [21], [37], [18] [20]. A céltalan szabadidőeltöltés szoros összefüggésben áll az anyagi helyzettel, illetve a szülők iskolai végzettségével is, tehát a szülők érték közvetítő szerepe mind a sportolásban, mind az inaktív tevékenységekben igazolható, [2] [17] [25], [26]). A sportolási szokások és egészségmagatartás alakulását több kutatás is vizsgálta, melyek azt erősítették meg, hogy a környezet (nevelés) szerepe meghatározó lehet akár a sportolási vagy táplálkozási szokások kialakításában és a káros szenvedélyektől való távolmaradás tekintetében [30], **[Hiba! A hivatkozási forrás nem található.]**, [6], [7], [9], [12], [13], [22], [33].

A közép-magyarországi régióban a megkérdezettek szabadidő eltöltésére vonatkozóan, a fiúk előnyben részesített tevékenysége a számítógépes játékkal töltött idő (sig:0,032) és a sportolás (sig:0,03), a lányok esetében a zenél, fest rajzol tevékenységekben találtunk kapcsolatot, mint szabadidő eltöltő program (sig:0,018) valamint a disztárgyak készítésével (sig:0,048).

A szülők iskolai végzettsége és a sportolási szokások kapcsolatára tettünk kísérletet ebben az észak-alföldi régióban. Ahol az édesanyák legmagasabb befejezett iskolai végzettsége érettségi, ott a legmagasabb (45,7%) az iskolán kívül sportolók aránya, a legalacsonyabb a

diplomával rendelkező anyák esetében 10,9% (sig:0,025). Ezt az eredményt más hazai kutatások is megerősítették [9],[17],[19]. Az apák legmagasabb befejezett iskolai végzettsége közül a legtámogatóbb végzettség a diplomások végzettséget szerzett apák esetében tapasztalunk itt a sportolást választók aránya 14,3%, a sportolást választók közül itt a legfeljebb 8 osztályos végzettségű apák gyermekei választják legkevesebben (12,1%) ezt a rekreációs formát (sig:0,001), A mintában az apák esetében a diplomások felülreprezentáltak.

Az anyák és az apák iskolai végzettsége és az iskolán kívüli sportolás között is találtunk szignifikáns különbséget nemenkénti bontásban (sig:0,006, sig:0,004) fiúk esetében a diplomás apák (18,5%) és az érettségivel rendelkező anyák esetében (46,3%) a legnagyobb arányú az iskolán kívüli sportolás. A lányoknál a szakmunkás végzettségű apák (64,9%) és az érettségivel rendelkező anyák esetében a legnagyobb (44,7%) a sportolási motiváció. A közép-magyarországi régióban az édesanya iskolai végzettsége és a fiatalok sportolási szokásainak vizsgálata során, megfigyelhető, hogy aki a sportolást választja, 56,3% ott az édesanya legmagasabb iskolai végzettsége érettségi (sig:0,000), de a diplomások ebben az esetben is, felülreprezentáltak. Az édesapa esetében az érettségivel rendelkező apák esetében a legmagasabb azoknak az aránya (41,5%), akik az aktív rekreációs formát választják (sig:0,000), de ebben az esetben is a diplomás apák esetében nagyobb a korigált reziduum, ami azt jelzi, hogy az esetek száma az adott cellában lényegesen nagyobb, mint az várható. ha a nullhipotézis igaz lenne.

Kíváncsiak voltunk, ha a mintánk nagy százalékban nem sportol, mégis mennyire elégedettek a sporttal szoros kapcsolatba hozható külső megjelenésükkel, edzettségükkel és egészségi állapotukkal.

A közép-magyarországi régióban a tanulók önértékelése az edzettségi szintben a fiúk esetében mutatott szignifikáns kapcsolatot (sig:0,006). Ebben a régióban a megkérdezett „sportoló” 18 éves fiúk 20%-a teljes mértékben elégedett edzettségi szintjével, a 17 évesek 44%-a, a 16 évesek 28%-a és a 15 évesek 8%-a. Az észak-alföldi régióban nem találtunk kapcsolatot nemre, korra és sportolási szokásokra és elégedettségi szintre.

A NETFIT adatbázisból kiemelve az aerob fittségi profilt megnéztük, hogy ez az alapsokaságban, hogy igazolódhat.

Az észak-alföldi régióban a fiúk romló tendenciát mutatnak a 18 éves korosztályban 39% került az egészséges zónába és ugyanebben a korosztályban 61% a fejlesztésre, valamint a fokozott fejlesztésre szoruló zónába. A legeredményesebb korosztály az állóképességi ingafutás tesztben a 15 éves korosztály (valószínű itt még van motiváció a végrehajtáshoz)

ez az egyetlen korcsoport, ahol az egészségzónában többen vannak, mint a másik két zónában összesen. A lányoknál még drasztikusabb helyzet tárul elénk, nincs olyan korosztály, amiben az egészségzónába nagyobb arányban kerültek be a felmért tanulók, mint a problémát feltételező zónákba. A 18 éves korosztály állapota a leginkább aggasztó. A NETFIT Kutatási jelentésben többször megemlíti Csányi és munkatársai, a nem szakszerű felmérést, azonban azt nem emeli ki, hogy a monotonitástúrést is mérni kell a teszt elvégzése előtt. A közép-magyarországi régióban vizsgált aerob állóképességi profilban a fiúk esetében a 15 évesek kerülnek legnagyobb arányban az „egészségzónába” (65%) és a 18 évesek a legkevesebb arányban (41%) fordított arányosságot mutat a „fokozott fejlesztés szükséges” és a „fejlesztés szükséges” zóna arányszámaival. A lányok esetében ugyanezt a tendenciát találtuk a 15 évesek 58%-ban voltak jelen az „egészségzónában” és a 18 évesek 30%-ban kerültek ugyanebbe a zónába. Kerestük a választ a Magyar Ifjúság Kutatásban, hogy ebben az időszakban a felmért tanulók egészségmagatartási jellemzője mennyire befolyásolhatja az eredményeket. Megvizsgálva a dohányzást és a sportolási szokásokat.

Az észak-alföldi mintában a „sportoló” és a dohányzó fiúk között találtunk szignifikáns kapcsolatot (sig:0,034). A „sportoló” fiatalok 63,2% „egyszer sem” dohányzik és naponta 10,5%, „nem sportoló” fiatalok 12,7% naponta dohányzik azonban a mintában az ebbe a kategóriába esők száma közel duplája a „sportoló” tanuló számának ezért megállapíthatjuk, hogy arányaiban sokkal magasabb a dohányzók száma a „nem sportoló” kategóriában. Az eredmények igazolják, hogy az egészségtudatosság több dimenzióban egyszerre komplexen, holisztikusan jelenik meg [27], [5]. A közép-magyarországi régióban nem találtunk összefüggést a „sportoló” és dohányzó tanulók között azonban a fiúknál nem, kor és a dohányzási szokások között igen. A 18 éves fiúk 14,3%-a és 17 évesek közül 16,4%-a naponta dohányzik a 16 és 15 évesek csupán 1,6-1,5%-a (sig:0,07). A két régió közötti különbség mutatkozik a NETFIT próbákban és a háttérkérdőívként szolgáló Magyar Ifjúság Kutatás 2016-ban is.

4. Összegzés

A közép-magyarországi régió gazdaságilag Magyarország legfejlettebb régiójának számít. Ez a gazdasági, infrastrukturális háttér lehet az oka az országos átlagnál jobb teljesítményt mutató vizsgált fittségi tesztekben. A sportolási lehetőségek nagyobb tárházának, azonban

a lehetőségekhez képest kis hajlandóságot a fontossági sorrend felcserélődése adhatja. Amíg az érettségivel rendelkező szülők esetében a legnagyobb a plusz (iskolán kívüli) mozgásos tevékenység végzése, addig láthatjuk, hogy a diplomás szülők gyermekei a mintában erősen felülreprezentáltak, így kijelenthetjük, hogy ők is aktívan sportolnak.

Az észak-alföldi régió NETFIT eredményeiben feltűnik az országos átlaghoz és a fejlettebb gazdasági háttérrel rendelkező régióhoz képesti gazdasági leszakadás. Ezek az infrastrukturális különbségek, valamint a foglalkoztatottság számának különbsége, mind hozzájárul a kevesebb sportolási hajlandóságra a 15-18 éves korosztály számára és jóléti rendszerben, ami épít a munkára, ez leginkább a közép-és felsőosztálybelieket támogató maternalizmus. Felvetődik a kérdés, hogy mi határozza meg az osztálybeli rétegződést, az anyagi háttér vagy az iskolázottság szintje vagy ennek a kettőnek a kombinációja. Magyar Ifjúság Kutatás 2016 jelentéséből kiderül, hogy az alkoholfogyasztás ebben a régióban az egyik legkisebb arányú, a régió anyagi helyzetére vonatkozó kérdések az egész mintára vetítve mutatta, hogy ebben a régióban legnagyobb arányban (66%) a „nem tudnak félretenni” választ és kevesebb arányban (57%) „az elfogy a pénzük a hónap végére” választ jelölték meg.

A NETFIT profilokból kiválasztott próbák, nem mutatják Magyarországon fennálló aggasztó fiatalkori elhízottság helyzetét [4], [29], [27], [2], ez köszönhető a mindennapos testnevelés jótékony hatásának, illetve a nem egységes és nem minden esetben szakszerű méréseknek is. A mindennapos testnevelés mellett az elhízás mértékének csökkentésére és az egészségi állapot javítására további sportolás vagy a fizikai aktivitás növelése is szükséges [34], [14]. A NETFIT eredményeket végrehajtást befolyásoló motivációinak vizsgálata szükségessé vált, hiszen a tanulók fittségi szintje nem minden esetben tükrözi a valóságot, ennek következtében a minimum szintek elérése sok esetben nem történik meg. A NETFIT mérés az iskolák számára kötelező, de a tanulóknak a motiválása az eredmények javulására kutatási eredmények alapján gyenge [31], mivel a méréseket nem lehet osztályozni és a kor előrehaladtával csökken a végrehajtási kedv ezért érdemes lenne megvizsgálni a NETFIT végrehajtást befolyásoló motivációs tényezőket, valamint a NETFIT mérés használhatóságáról alkotott tanulói véleményeket.

5. Irodalomjegyzék

- [1] Á. Lukács, A. Lenténé Puskás: Examination of sports habits in disadvantaged settlements. Stadium - Hungarian Journal of Sport Sciences 5: 1 pp. 1-13., 13 p. (2022) <https://doi.org/10.36439/shjs/2022/1/11319>
- [2] A, Müller, E. Bendíková, J. Herpainé Lakó, É. Bácsné Bába, W. Łubkowska, B. Mroczek: Survey of regular physical activity and socioeconomic status in Hungarian preschool children. Family Medicine and Primary Care Review 21: 3 pp. 237-242., 6 p. (2019) <https://doi.org/10.17165/tp.2018.1.8>

- [3] A. Müller, Zs. Nagy, S. Kovács, Sz. Szőke, E. Bendíková, G. Ráthonyi, K. Ráthonyi-Ódor, Gy. Szabados, Z. Gabnai, É. Bácsné Bába: Correlations between Physical Fitness and Body Composition among Boys Aged 14–18—Conclusions of a Case Study to Reverse the Worsening Secular Trend in Fitness among Urban Youth Due to Sedentary Lifestyles. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 19: 14 p. 8765 (2022) <https://doi.org/10.3390/ijerph19148765>
- [4] Bácsné Bába, É., Ráthonyi, G., Müller, A., Ráthonyi-Odor, K., Balogh, P., Ádány, R., Bács, Z.: Physical Activity of the Population of the Most Obese Country in Europe, Hungary. *Frontiers in Public Health* 8 Paper: 203, 8 p. (2020)
- [5] Bácsné, Bába É., Müller, A., Molnár, A.: Az egészségünket meghatározó tényezők bemutatása egy lehetséges egészségmodell segítségével. *Gradus* 8: 1 pp. 90-102., 13 p. (2021) <https://doi.org/10.47833/2021.1.art.006>
- [6] Bendíková, E., Marko, M., Müller, A., Bába, É. Bácsné: Effect of Applied Health-Oriented Exercises in Physical and Sport Education on Musculoskeletal System of Female Students. *Acta Facultatis Educationis Physicae Universitatis Comenianae* 58: 2 pp. 84-96., 13 p. (2018b). <https://doi.org/10.2478/afepuc-2018-0008>
- [7] Bendíková, E., Rozim, R., Marko, M., Müller, A.: Effect of Targeted Health Exercises within Physical and Sport Education on Postural System of Pupils. In: Popović, Stevo, Antala, Branislav, Bjelica, Duško, Gardašević, Jovan (szerk.) *Physical Education in Secondary School: Researches – Best Practices – Situation*. Nikšić, Szerbia és Montenegró: University of Montenegro, Faculty for Sport and Physical Education (2018a) 363 p. pp. 11-21., 11 p. <https://doi.org/10.16926/par.2019.07.08>
- [8] Biró M., Hidvégi P., Tatár A., Pucsok M. J., & Lenténé P. A. (2018). Possibilities for improving the quality of life in Hungary in the northern great plain region. In: Šimonek J., Dobay B. (szerk.). *Sport science in motion: proceedings from the scientific conference. Športová veda v pohybe: recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác z konferencie*. Komárno, Szlovákia : Univerzita J. Selyeho, 227-235. <https://doi.org/10.36439/sjsc.v2i1.2928>
- [9] Bocsi, V., Ceglédi, T., Kocsis, Zs., Kovács, K. E., Kovács, K., Müller, A. É., Pallay, K., Szabó, B., É., Szigeti, F., Tóth, D. A.: The discovery of the possible reasons for delayed graduation and dropout in the light of a qualitative research study. *Journal of Adult Learning Knowledge and Innovation* 3: 1 pp. 27-38., 12 p. (2019) <https://doi.org/10.1556/2059.02.2018.08>
- [10] Csányi T., Kaj M.: A 2015/2016. tanév országos fittségmérési eredményei a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®) alapján. *Egészségfejlesztés* 58:(4) pp. 32-33. (2017) <https://doi.org/10.24365/ef.v58i4.217>
- [11] Csányi, T. – Finn, J. K. – Welk, J. G. – Zhu, W. – Karsai, I. – Ihász, F. – Vass, Z. – Molnár, L. Overview of the Hungarian National Youth Fitness Study. *Res Q Exerc Sport*. 2015 Jun 26, 86(sup1): S3–S12. <https://doi.org/10.1080/02701367.2015.1042823>
- [12] Ferenczi M., Lenténé Puskás, A.: Analysis of sports habits and their relations to a healthy lifestyle for young people aged 11-14. *Geosport for Society* 16: 1 pp. 12-22., 11 p. (2022) <https://doi.org/10.30892/gss.1602-080>
- [13] Ferenczi M., Lenténé Puskás, A.: Egészségtudatosság sajátos vonásai a 11-17 éves magyar fiatalok vonatkozásában az ezredfordulót követően a HBSC kutatás adatai alapján: szakirodalmi áttekintés. *Táplálkozásmarketing* 8: 1 pp. 33-44., 12 p. (2021) <https://doi.org/10.20494/tm/8/1/3>
- [14] Gabnai, Z., Müller, A., Bács, Z., Bácsné, Bába É.: A fizikai inaktivitás nemzetgazdasági terhei. *Egészségfejlesztés* 60: 1 pp. 20-30., 11 p. (2019) <https://doi.org/10.24365/ef.v60i1.308>
- [15] G., Ráthonyi K., Ráthonyi-Odor, E., Bendíková, É., Bácsné Bába. Wearable Activity Trackers Usage among University Students *European Journal of Contemporary Education* 8: 3 pp. 600-612., 13 p. (2019) <https://doi.org/10.3389/fpubh.2021.661471>
- [16] Hamar, P. Soós I., Derzsy, B.: Contributions to curriculum development. *Magyar Sporttudományi Szemle* 6:(1 (21)) pp. 6-11. (2005)
- [17] Herpainé, Lakó, J., Simon, I., Á., Nábrádi, Zs., Müller, A.: Családok sportolási szokásainak szocioökonómiai hátterére. *Képzés és Gyakorlat: Training and Practice* 15: 4 pp. 37-52., 16 p. (2017)
- [18] Hönyi, D., Kinczel, A., Váczi, P., Müller, A.: Fiatalok rekreációs tevékenységeinek vizsgálata. *Különleges Bánásmód* 7: 2 pp. 105-110., 6 p. (2021)
- [19] J., Lakó Herpainé, Zs., Balogh Olvasztóné: Recreational activities in the different kind of generation in connection with physical activity. In: Elena, Bendíková (szerk.) *Health and physical activities in lifestyle among children and youth*. Banská Bystrica, Szlovákia : Matej Bel University 91 p. pp. 10-21., 12 p. (2015)
- [20] Kinczel, A., Müller, A.: Aktivitás, szabadidősport. *Különleges Bánásmód* 6: 2 pp. 49-58., 10 p. (2020)
- [21] Kinczel, A., Müller, A.: Study on travel habits and leisure activities in the light of COVID-19 triggered changes in Romania and Hungary. *Geojournal of Tourism and Geosites* 41: 2 pp. 440-447., 8 p. (2022)
- [22] Koroknay, Z., Kovács, S., Pfau, C. Gender differences in consumption habits and spending behaviour regarding food groups in one of the most obese countries in Europe. *Journal of Physical Education and Sport*, 21(2), 791-796. (2021b).
- [23] Koroknay, Z., Pfau, C., Kovács, S. (2021a): Egészséges táplálkozás vizsgálata a posztadoleszcensek körében szociológiai tényezőkkel kiegészítve. *Táplálkozásmarketing*, 8(1), 45-58. (2021a)
- [24] Laoues-Czibalmos, N., Bácsné Bába, É., Mező, K., Kőnig-Görögh, D., Müller, A.: Fogyatékos tanulók szabadidős preferenciarendszerének elemzése egy kutatás tükrében. *International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények* 5: 1 pp. 102-119., 17 p. (2020b)
- [25] Laoues-Czibalmos, N., Pogácsás, G., Müller, A.: A család szerepe az egészséges életmód elemeinek kialakításában egy hátrányos helyzetűeket vizsgáló kutatás tükrében. In: Vargáné, Nagy Anikó (szerk.) *Családi nevelés: Generációk közötti konfliktusok és megoldási stratégiák*. Budapest, Magyarország: Forstag Nonprofit Közhasznú Kft. (2020a) 137 p. pp. 81-96., 16 p.
- [26] Molnár, E (2019) Kutyával asszisztált óvodai foglalkozások [Dog-assisted kindergarten activities] *Gradus* 6: 3 pp. 27-34., 8 p.

- [27] Müller A: Obesity and overweight in Hungary, focussing on among high school students. In: Elena, Bendíková (szerk.) Physical Activity, Health and Prevention III.: International Scientific Conference: Conference Textbook. Zilina, Szlovákia: IPV Institute of Education, IPV Inštitút priemyselnej výchovy (2018) 132 p. pp. 6-16., 11 p.
- [28] Müller, A., Bácsné, Bába É.: Az egészséges életmód és a sport kapcsolata. Létavértes, Magyarország: Létavértes SC '97 Egyesület (2018) , 96 p. ISBN: 9786150031897
- [29] Müller, A., Bíró, M., Boda, E., Herpainé, Lakó J.: Az óvodások testtömegének és sportolási szokásainak összefüggései egy egri kutatás tükrében. Acta Academiae Paedagogicae Agriensis Nova Series: Sectio Sport 44 pp. 191-203., 13 p. (2017)
- [30] Müller, A., Könyves, E., Várhelyi, T., Mondok, A.: Új utakon a testnevelőtanár képzés Egerben: A sportszakos hallgatók utazási szokásainak és a sítáborozás kínálati elemeivel való elégedettségének vizsgálata. ECONOMICA (SZOLNOK) 1 pp. 85-95., 11 p. (2008)
- [31] Nagy, Zs., Laoues-Czimbalmos, N., Müller, A.: A szocioökonómiai háttérváltozók szerepe a NETFIT mérésben. Különleges Bánásmód 4: 4 pp. 33-44., 12 p. (2018) DOI: <https://doi.org/10.18458/KB.2018.4.33>
- [32] Pálincás, R., Kinczel, A., Váczi, P., Molnár, A., Müller, A.: Recreational activities among students aged 14-18. Geosport for Society 16: 1 pp. 1-11., 11 p. (2022)
- [33] Pfau, C., Müller, A., Bács, Z., & Bába, É. B. (2018). Az egészséges táplálkozás szerepe és jelentősége. Táplálkozásmarketing, 5(1), 49-63.
- [34] Ráthonyi, G., Takács, V., Szilágyi, R., Bácsné Bába, É., Müller, A., Bács, Z., Harangi-Rákos, M., Balogh, L., Ráthonyi-Odor, K.: Your Physical Activity Is in Your Hand—Objective Activity Tracking Among University Students in Hungary, One of the Most Obese Countries in Europe. Frontiers in Public Health 9 Paper: 661471, 9 p. (2021)
- [35] Szépné V. H., Balatoni I. (2017). A gimnazista fiatalok mindennapos testneveléskeretében végezhető sportolása háttérfeltételeinek vizsgálata. Magyar Sporttudományi Szemle18:(72)
- [36] Szépné V. H., Katona É., Páll D., Balatoni I. (2017). Infrastructural Background Of The Everyday Physical Education. Hungarian High Schools. Apstract, (11.)3-4.
- [37] V. Kórik , A. Kinczel , R. Pálincás , A. Molnár , A. Müller: Leisure opportunities for families with small children that make the preschool admission period easier and promote the love of preschool life GRADUS 9 : 2 Paper: 2022.2.ART.004 , 6 p. (2022)
- [38] Zs. Nagy, A. Müller: The role of the pulse measurement in the students' differentiated education applied in PE. In: Elena, Bendíková, P, Mičko (szerk.) Physical Activity, Health and Prevention : International Scientific Conference: Conference Textbook of Invited Lectures. Banská Bystrica, Szlovákia: Matej Bel University Faculty of Arts, Department of Physical Education and Sports (2016) 106 p. pp. 5-14., 10 p.